парламентського контролю, як орган контрольної влади, як орган квазіконтрольної влади.

Визначна роль, значення та розвиток Рахункової палати, для якої контрольна діяльність є пріоритетною, дозволяє вже на сьогоднішній день стверджувати про тенденцію формування незалежного органу для забезпечення стримування та противаг влади.

Головними напрямами розвитку та вдосконалення системи державного фінансового контролю в Україні, який здійснюється Рахунковою палатою, є: 1) оптимізація функцій і повноважень; 2) формування системної нормативно-правової бази; 3) приведення методологічних засад у відповідність із сучасними вимогами; 4) розвиток і вдосконалення системи процедур фінансового контролю; 5) створення науково-дослідницької і навчальної бази, формування системи кадрового забезпечення; 6) реформування організаційних структур; 7) матеріально-технічне (включаючи соціально-побутове) і фінансове забезпечення функціонування контрольних органів; 8) удосконалення відносин з Верховною Радою України, органами державної влади, органами фінансового контролю інших держав.

З метою вдосконалення нормативно-правової бази державного фінансового контролю, на думку багатьох вчених-науковців було б, доцільно:

- прийняти Закон України "Про державний фінансовий контроль", який би унормував усі найважливіші складові цього дуже важливого для життєдіяльності держави процесу, чітко розмежував органи фінансового контролю, суб'єктів, ієрархію органів, форми їх організації та взаємодії тощо;
- прийняти Закон України "Про державний контроль за дотриманням бюджетного законодавства і відповідальність за бюджетні правопорушення", який має регулювати відносини у сфері здійснення державного контролю за дотриманням бюджетного законодавства;
- прийняти в новій редакції, з урахуванням накопиченого досвіду роботи Закон України "Про Рахункову палату".

Подолання усіх цих та інших недоліків потребує істотного законодавчого розширення функцій і повноважень Рахункової палати, вдосконалення її організаційної структури, методів роботи, фінансового, кадрового, інформаційного забезпечення, встановлення тісних зв'язків з іншими контрольними організаціями тощо.

Бурбій А. В.,
студентка КМ-2А курсу юридичного факультету
ННІЗДН НАВС

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО НА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ ТА ЙОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ

Останнім часом в світі зростає роль відносин, які виникають у сфері інтелектуальної власності, результати розумової діяльності виступають одним з елементів розвитку людства та все більше перетворюються на фінансово-економічний та культурно-просвітницький важелі процвітання держави.

Разом з прийняттям Конституції і визнанням права на інтелектуальну власність, утвердженням його як одного з основних конституційних прав людини, Україна стала на шлях розбудови демократичної, прогресивної правової держави. Сучасна конституція, як фундаментальний правовий акт, який будує основи право- та законотворення держави, покликана з поміж іншого сприяти розвитку інституту інтелектуальної власності, створюючи належні гарантії його забезпечення та механізми застосування. На ефективну реалізацію функцій і задач Конституції має працювати і правова наука, яка б забезпечила вдосконалення Основного Закону і зміцнення його авторитету.

Варто зазначити, що в науковій та навчальній літературі існує незчисленна кількість різних поглядів, теорій, концепцій, підходів до розуміння поняття і сутності явища «інтелектуальна власність». Хоча це поняття в окремих аспектах торкається різних галузей права (як-то адміністративне, кримінальне, митне, податкове тощо), але все ж воно вважається комплексним інститутом цивільного права і переважно розглядається науковцями в розрізі саме цієї галузі. Нажаль, фундаментальних досліджень інтелектуальної власності з позицій саме конституційного права, які б достеменно визначали місце і значення інтелектуальної власності в контексті закріплення в Основному Законі держави на сьогоднішній день в Україні немає.

Відсутність наукових розробок питання, що розглядається та недієвість Основного Закону, є одними з факторів, які спричинюють проблеми в сфері інтелектуальної власності. Так, Україна регулярно відзначається як країна з найвищим рівнем порушень прав інтелектуальної власності.

Аналіз та порівняння норм української та зарубіжних конституцій щодо висвітлення та ефективності утвердження конституційного права на інтелектуальну власність, вивчення їхніх підходів щодо питання, яке розглядається, дозволяє віднайти прогалини щодо конституційного регулювання права інтелектуальної власності в Україні, зробити наступні висновки та пропозиції, спрямовані на оптимізацію норм в сфері конституційного забезпечення права інтелектуальної власності:

1. Основний Закон України відноситься до типу конституцій, які прямо закріплюють поняття права інтелектуальної власності.
2. Дане право Конституції України, як і в більшості прогресивних конституцій, закріплено в частині, яка регламентує основні права і свободи людини, які є найвищою цінністю держави і суспільства, що безумовно свідчить про високу оцінку і значення інституту інтелектуальної власності.
3. Вітчизняна Конституція містить ряд статей – 41 та 54 - які дублюють одна одну в частині регулювання права інтелектуальної власності, для усунення даної проблеми, вважається доцільним проведення уніфікації цих статей та передбачення положень, які регулюють зазначене питання, в одній статті. Це дозволить усунути колізії, забезпечить зручність праворозуміння та правореалізації.
4. Ефективність застосування будь-якої норми залежить від існування належних гарантій та механізмів її реалізації. Зі змісту Основного закону України яскраво видно, що чітких гарантій забезпечення виконання положень, які стосуються конституційного права на інтелектуальну власність немає. Відтак норми носять більше декларативний характер і не виконують своїх

завдань, що об'єктивно є недоліком, який потребує негайного усунення законодавцем.

5. Крім того, існуюча в Конституції України та поточному законодавстві з інтелектуальної власності термінологічна неузгодженість виступає ще однією передумовою появи проблем та порушень щодо розглядуваного питання. Зокрема, відсутність єдиного розуміння та використання у змісті як конституції, так і інших нормативних актів понять «охорона» та «захист», спричинює неможливість повноцінної реалізації та забезпечення, передбачених конституцією прав на інтелектуальну власність. Це знову ж якнайшвидше потребує уваги законодавця.

6. Стаття 41 Основного Закону України ототожнює результати інтелектуальної діяльності, які мають специфічний характер та нематеріальну форму із звичними речами матеріального світу та встановлює для них однакову регламентацію, що вбачається недоречним через складну природу інтелектуальної власності і неможливістю застосування до неї тих самих правомочностей, що і для побутової речі. Тож це право вимагає окремого конституційного регулювання.

Таким чином, в жодному разі не принижуючи цінності та прогресивності змісту вітчизняних конституційних положень в сфері забезпечення права інтелектуальної власності, вважаємо, що для забезпечення реальної дієвості Основного Закону, необхідний негайний законодавчий перегляд окреслених норм, їх переосмислення та внесення відповідних змін відповідно до сучасних вимог та правових європейських тенденцій, оскільки конституційна норма повинна бути логічною і змістовною, містити гарантії та механізми власної реалізації. А головне, вона повинна бути ефективною і діючою. Адже положення Основного Закону реалізовуються на рівні інших галузей права і прямо впливають на якість як самого законодавства, так і на якість життя у суспільстві.

Вакула Л. М.,
слухач 4-К-1 курсу юридичного факультету ННІЗД НАВС

ІНАВГУРАЦІЯ ГЛАВ ДЕРЖАВ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

За роки незалежності ми поступово виходимо з-під тенет тоталітарного режиму в країні, який залишив слід після розпаду СРСР.

Першим кроком стало створення правових інститутів, серед них і інститут президента.

Інавгурація президента – інститут, який приховує увагу широких кіл громадськості, політиків та міжнародних спостерігачів. Це особлива процедура, яка проходить у вигляді урочистої церемонії. Це вид політичної або, навіть, конституційної процедури установчого характеру, що символізує наступність влади. Мета інавгураційних заходів – показати рівень ставлення суспільства і влади до інституту президентства, вшанувати нового главу держави і віддати данину поваги попередньому [1].